

РЕЦЕНЗИЯ

от професор Георги Василев Бахчеванов, д-р

на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, (Миграционни процеси и рискове за националната сигурност), **обявен** в ДВ бр. № 49/17.06.2025 г. с кандидат д-р Милош Свърчек.

1. Кои трудове от представените от кандидата се приемат за оценка:

Приемам за оценяване всички трудове, представени от кандидата по конкурса, които включват: хабилитационен труд под формата на публикувана монография в професионалното направление на конкурса; публикувана монография, която не се представя като основен хабилитационен труд; 15 (петнадесет) статии и доклади, публикувани в научно рецензирани и редактирани колективни томовете.

Не приемам да рецензирам публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за придобиване на ОНС “доктор“ - (Организирана престъпност - Предизвикателства пред развитието и сигурността в рамките на Европейския съюз).

Представените публикации и цитирания не повтарят вече представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Всички предоставени от кандидата трудове са в обхвата на научната област на конкурса., оформени са прецизно и отговарят на изискванията за академични публикации.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научноприложната и педагогическата дейност на кандидата

Кандидатът по конкурса работи в научни области, които са напълно релевантни към конкурса.

Д-р Милош Свърчек успява успешно да балансира между своята политическа, законодателна, административна, дипломатическа, научноизследователска и преподавателска дейност. От предоставената справка се вижда, че д-р Милош Свърчек започва своята академична кариера от 2014 година.

Кандидатът е утвърден изследовател с приноси както в националното, така и в международното развитие на знанието в областта на сигурността. Има трайни интереси в областта на националната сигурност. Дисертационният му труд за ОНС „доктор“ е на тема: „Правни и криминологични аспекти на организираната престъпност“.

Всички академични и други длъжности заемани от кандидата са в съответствие с областта на обявения конкурс.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Участникът в конкурса е преподавател в Университета по управление на сигурността в Кошице в следния обхват от предмети: екологично право, конституционно право, юриспруденция, политически науки, сигурност и други.

Като част от педагогическия опит на участника в конкурса приемам и научното ръководство на успешно защитили дипломанти.

Давам положителна оценка на педагогическата подготовка на участника в конкурса.

4. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Всички представени публикации от кандидата са в обхвата на научната област на конкурса.

4.1. Основните направления в изследователската дейност на кандидата са:

- Правни и криминологични аспекти на науката за сигурност – А1; Г.7.2; Г.7.3; Г.7.5; Г.7.5; Г.7.7; Г.7.8; Г.7.9; Г.7.13; Г.7.14; Г.7.15;

- Теория на науката за сигурност – Г.4.1; Г.5.1; Г.7.1; Г.7.3; Г.7.5; Г.7.11; Г.7.12;

- Миграционни процеси и рискове за националната сигурност – Б.3.1; Г.7.2;

- Информационна сигурност – Г.7.4; Г.7.6; Г.7.8; Г.7.9; Г.7.10; Г.7.15

Могат да се открият следните приноси:

1. Цялостен анализ на организираната престъпност като основна глобална заплаха за сигурността, включително критичен преглед на липсата на унифицирано определение за „организирана престъпност“, което възпрепятства ефективните контрамерки и рискува прекомерно широко прилагане на държавни правомощия за сметка на гражданските права и свободи.

2. Систематична класификация и задълбочен анализ на избрани форми на организирана престъпност (насилствени престъпления, икономически престъпления, пране на пари, трафик на хора, трафик на наркотици и корупция), като се подчертават техните характеристики и еволюция в контекста на ЕС и Словакия.

3. Оценка на националните (словашкото наказателно право) и международните правни инструменти срещу организираната престъпност, с акцент върху формите на международно сътрудничество (конвенции и рамки на ООН, ЕС и Съвета на Европа).

4.2. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Основните приноси на кандидата са с научен и научно приложен характер. Разширени и допълнени са съществуващите и са генерирани нови

научни знания, свързани с теория на сигурността, информационната сигурност и правните аспекти на сигурността.

Приносите на кандидата за науката и практиката се доказват от активното му участие в политическа, законодателна и международна дейност.

Резултатите от научните изследвания на кандидата съдържат теоретични обобщения и решения на научно-приложни проблеми, които представляват оригинален принос в науката и практиката.

4.3. Преценка на монографията: „Тероризмът като следствие от международните миграции. Кошице: Университет по управление на сигурността в Кошице. 2025. 304 стр. ISBN: 0978-80-8185-077-6.

Монографията е посветена основно на въпроса за аспектите на сигурността в миграционната политика в ЕС. Област, която е слабо проучена от гледна точка на политологията. Монографията описва не само тяхното възникване и цялостно развитие в рамките на отделните държави от Централна Европа, но и взаимното им въздействие върху съответните страни. Вниманието е фокусирано върху дефиницията на термините имигрант, миграция и последиците от чуждестранната миграция.

Важна част е дефинирането на миграционната политика, нейните подкатегории и отделните теоретични изследвания на миграционната политика. Характеристиките на миграционната политика на ЕС представляват основата за анализа на отделните периоди от развитието на миграционната политика на ЕС.

Авторът обръща специално внимание на темата за предизвикателствата пред сигурността от гледна точка на централноевропейските държави по време на миграционната криза и евентуалното им въздействие върху отделните държави.

Монографията представя анализ, заключения и препоръки, базирани на експертно изследване по темите за миграцията и тероризма.

Емпиричната част на работата е посветена на изследване на условията,

при които имигрантите допринасят за устойчивото човешко развитие, включително начина, по който те помагат за развитието на приемащата страна.

Според автора политическите решения на големите и силни са движещата сила на тероризма. Големите държави следват арогантността на властта, насърчаването на собствените си интереси дори за сметка на загубата на оригиналността на по-малките играчи и икономическите групи.

Специално място е отредено на образованието в областта на националната сигурност.

Монографията „Тероризмът като следствие от международните миграции“, разработена от доктор Милош Свърчек притежава всички качества на **завършен научен труд**. Тя има значима научна и научно-практическа стойност.

5. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата.

Представените в конкурса научни трудове и приносите в тях са лично дело на кандидата.

6. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

Не разполагам с неанонимен (а също така и с анонимен) мотивиран писмен (или устен) сигнал за установяване на плагиатство в монографиите, статиите и докладите на кандидата по конкурса. В авторските си разработки участникът в конкурса коректно използва мнения на други автори като цитира използваните литературни източници съгласно изискванията на академичната етика.

7. Критични бележки за рецензираните трудове.

Относно предоставените за рецензиране трудове, нямам критични бележки.

Имам следните препоръки към кандидата:

- да насочи усилия към разработване на самостоятелни учебници, учебни пособия и учебно-методически помагала, които използва в своята преподавателска дейност, с които да повиши ефективността на своята работа с обучаемите;

- да разшири публикационната си активност чрез публикуване на своите изследвания в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация издания.

8. Изпълнение на изискванията по показатели за заемане на академична длъжност „доцент“

Доктор Милош Свърчек покрива минималните изисквания по показатели за заемане на академична длъжност „доцент“ . При необходимост 400 точки, той има 480 точки.

9. Заключение

Предоставената от кандидата в конкурса доктор Милош Свърчек документация и научна продукция отговарят на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност доцент.

Оценката ми за научните трудове на доктор Милош Свърчек, единствен участник в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, за специалност „Миграционни процеси и рискове за националната сигурност“.

е „положителна“.

Предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса, доктор Милош Свърчек да бъде избран в конкурса и предложен да заеме академичната длъжност „доцент“.

Дата 30.01.2026 г.

Рецензент:

Проф. Бахчеванов, ДН